

Gemeente **Zeist**

RAADSVOORSTEL

Duurzame opwek elektriciteit/Beleidsvisie zonnevelden

Portefeuillehouder	Wouter Catsburg	Ronde Tafel	17, 24 en 29 september
Opsteller	E. Aa, van der / B. Verhagen	Debat	01 oktober 2020
Zaak/stuknummer	374172	Raadsvergadering	06 oktober 2020
Raadsvoorstel	20RV039		

Maatschappelijk effect en doel van het voorstel

Doel van het voorstel is om een energieneutraal Zeist dichterbij te brengen door in te zetten op zon op dak en het verkennen van mogelijkheden voor grootschalige elektriciteitsopwek via zonnevelden en windturbines in een goede afweging van alle belangen.

Voorstel

De raad besluit om:

1. In te stemmen met de notitie 'Aanpak duurzame elektriciteit tot 2030'
2. De beleidsvisie Zonnevelden vast te stellen met daarin de kansenkaart, voorwaarden en grenswaarden per gebiedstype
3. Opdracht te geven tot een verdere verkenning van de mogelijkheden in het gebied tussen de A12 en spoor door het, samen met alle belanghebbenden, opstellen van een gebiedsvisie met als doel grootschalige elektriciteitsopwek mogelijk te maken

Besluit Raad 06 oktober 2020:

Geamendeerd vastgesteld (verwerkt in het besluit) met in acht name van de kanttekening dat de fracties van NieuwDemocratischZeist, Seyst.nu, ZeisterBelang en SP geacht worden tegen te hebben gestemd.

Inleiding

In de routekaart 'Nieuwe energie' is de doelstelling opgenomen om zo spoedig mogelijk en uiterlijk in 2050 energieneutraal te zijn. De ambitie is om in 2030 33% van de doelstelling in energiebesparing en duurzame energieopwek (electriciteit en warmte) te realiseren. De 'Aanpak duurzame elektriciteit tot 2030' beschrijft op welke manier we een vervolgstap willen zetten om de doelstelling voor duurzame opwek van elektriciteit te realiseren. Concreet gaat het om de doelstelling om tot 2030 466 TJ duurzame elektriciteit op te wekken op het grondgebied van Zeist (2016 = 123TJ).

Zonne-energie en windenergie zijn tot 2030 de bewezen duurzame technieken. Zonnepanelen op daken binnen de bebouwde kom is een belangrijke vorm. Tot 2030 is de indicatieve doelstelling 330.000 panelen op grote en kleine daken in Zeist te hebben liggen. Dit vraagt inzet van alle betrokkenen (zoals huiseigenaren, bedrijven, Stichting Energie Zeist, Duurzame Energie Coöperatie Zeist, gemeente) en een goede monitoring van de voortgang. Om de doelstelling te halen, zijn naast zon op dak echter ook andere vormen van grootschalige opwek nodig. In de 'Aanpak duurzame

elektriciteit' beschrijven we hoe we in Zeist om willen gaan met zonnenvelden en waar we op het grondgebied van Zeist eventueel kansen zien voor windturbines.

Zonnenvelden kunnen in principe in elk open gebied, maar dat betekent niet dat ze overal gewenst zijn. Om zowel initiatiefnemers als de gemeente helderheid te geven over de mogelijkheden en beperkingen voor zonnenvelden in Zeist is een beleidsvisie opgesteld. Deze beleidsvisie stelt grenswaarden en voorwaarden op basis van de te beschermen waarden in het buitengebied van Zeist. Een zogenaamde kansenkaart geeft drie gebiedscategorieën aan: groen (kansrijk), oranje (beperkt kansrijk) en rood (niet kansrijk). Het gebied tussen de A12 en het spoor wordt als meest kansrijk voor zonnenvelden aangewezen. Het gebied tussen Bunnik, Brugakker/Couwenhoven en de Dribergseweg zien wij als 'beperkt kansrijk'. De maximale omvang aan zonnenvelden per gebied, verschilt per gebiedscategorie.

Voor wind hebben wij een locatiestudie uitgevoerd. Daaruit blijkt dat binnen de huidige wet- en regelgeving op twee plekken in Zeist theoretisch ruimte is voor windmolens: het gebied tussen Brugakker/Couwenhoven en Bunnik, en het gebied tussen de A12 en het spoor. Wij achten het gebied tussen de A12 en het spoor het meest kansrijk en stellen voor om alleen deze optie nader te verkennen.

In potentie is er in de A12/spoorzone ruimte voor realisatie van de indicatieve doelstelling tot 2030: 100 TJ wind en 35 hectare zonnenvelden (het totale open gebied van de A12/spoorzone betreft ongeveer 137 hectare). Als volgende stap wordt voorgesteld om –naast blijvende inzet op en monitoring van zon op dak en inzet op energiebesparing- samen met grondeigenaren, bewoners en andere belanghebbenden de mogelijkheden en beperkingen in dit gebied concreter in kaart te brengen. Voorgesteld wordt om hiervoor een gebiedsvisie op te stellen voor dit gebied met als doel grootschalige elektriciteitsopwek in dit gebied mogelijk te maken.

Voor de rest van het buitengebied geldt dat we in het 'beperkt kansrijke' en ook het 'niet kansrijke' gebied gelimiteerd ruimte bieden voor enkele zeer goed ingepaste zonnenvelden. Iedere aanvraag wordt afzonderlijk beoordeeld op basis van de voorwaarden en visie zoals beschreven in de beleidsvisie Zonnenvelden.

VERDIEPING

Inleiding

Om klimaatverandering tegen te gaan en bij te dragen aan een leefbare toekomst ook voor volgende generaties wil Zeist zo snel mogelijk en uiterlijk in 2050 energieneutraal zijn. Dit betekent dat we fors minder energie moeten gaan gebruiken en dat we meer energie duurzaam op moeten wekken. In de routekaart 'Nieuwe Energie voor Zeist' (19RV035) is beschreven op welke manier we op weg gaan naar een energieneutraal Zeist. Doel is om in 2030 33% van de noodzakelijke energiebesparing en 33% van de doelstelling in duurzame energie opwek te hebben gerealiseerd.

Dit voorstel gaat over de doelstelling voor opwek: 766 TJ duurzame opwek in 2030 (2016 = 123TJ). Bij de opwek van energie kan er onderscheid gemaakt worden tussen duurzame warmte (b.v. aardwarmte, riothermie) en duurzame elektriciteit. In dit raadsvoorstel presenteren we de aanpak voor elektriciteit. De aanpak voor het realiseren van het aandeel duurzame warmte (als alternatief voor aardgas) komt aan bod in de Transitievisie Warmte die later aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Voor duurzame elektriciteitsopwekking is in de Routekaart een doelstelling opgenomen van 466 TJ. Om die hoeveelheid duurzame elektriciteit te produceren is uitgegaan van onderstaande indicatieve energiemix. Deze mix is slechts een indicatie. Voordat we met definitieve voorstellen komen zullen we op verzoek van de raad verschillende varianten, bijvoorbeeld ook varianten met alleen zonnenvelden uitwerken.

Elektriciteitsopwekking		Duurzame energie	
		TJ	TWh
Windturbines	4 van 3,0 Mwe of 2 van 5,6 Mwe	100	0,028
Zonnevelden	35 hectare	70	0,019
Zon op dak	330 000 panelen	296	0,082
- grootschalig			0,042
- kleinschalig			0,040
Totaal		466	0,129

Hoewel innovatie en nieuwe technieken veelbelovend zijn, moeten we tot 2030 uitgaan van zon- en windenergie als bewezen en grootschalig realiseerbare technieken. We richten ons nu primair op de doelen voor 2030. Mede omdat projecten een lange aanlooptijd hebben, verwachten we dat echt nieuwe technieken en innovaties pas na 2030 bij kunnen dragen aan de doelen van de Routekaart. Bioenergie heeft daarbij een speciale positie. Bij biomassa gaat het wel om bewezen technieken. Maar biomassa ligt onder vuur, in het bijzonder verbranding van houtachtige biomassa. Daarom zetten we nu niet in op de inzet van biomassa als bron van duurzame elektriciteit.

Zon op dak

Zon op dak binnen de bebouwde kom zal de grootste bijdrage moeten leveren aan de gestelde doelstelling in duurzame elektriciteitsopwek. De ambitie omvat realisatie van 75% van de het geschikte dakoppervlak in Zeist. Bij de berekening van het theoretisch dakpotentieel is uitgegaan van 25% van het dakoppervlak van woningen, 30% van het oppervlak van platte daken van bijvoorbeeld scholen en bedrijven en 12,5% van het oppervlak van monumenten (bijvoorbeeld aan de achterzijde). Op dit moment liggen er in Zeist ruim 35.000 panelen. De ambitie is dus om dit in 10 jaar tijd bijna 10 keer zo veel te laten zijn. Dit vraagt een forse inzet en samenwerking van alle betrokkenen: zoals gemeente, Stichting Energie Zeist, Duurzame Energie Coöperatie Zeist, huiseigenaren en bedrijven. We maken hierover o.a. afspraken met Stichting Energie Zeist. Ook zorgen we voor een goede monitoring om waar nodig extra acties in te zetten.

Voor een energieneutrale gemeente en om de doelstelling voor 2030 te bereiken zijn echter ook - naast zon op dak- andere vormen van grootschalige productie van duurzame elektriciteit nodig. In de 'Aanpak duurzame elektriciteit tot 2030' beschrijven we daarom hoe we in Zeist om willen gaan met zonnevelden en waar we op het grondgebied van Zeist kansen zien voor windturbines.

Zonnevelden

Zonnevelden kunnen in principe in elk open gebied (er gelden minder wettelijke beperkingen dan voor windturbines). Elk zonnenveld heeft onvermijdelijk impact op de omgeving. Daarom is voor zonnevelden met inbreng vanuit stakeholders en inwoners een beleidsvisie opgesteld voor het buitengebied van Zeist. Deze beleidsvisie stelt grenswaarden en voorwaarden op basis van de te beschermen waarden in het buitengebied van Zeist. Een zogenaamde kanskaart geeft drie gebiedscategorieën aan: groen (kansrijk), oranje (beperkt kansrijk) en rood (niet kansrijk). Het gebied tussen de A12 en het spoor wordt als meest kansrijk voor zonnevelden aangewezen. De maximale omvang aan zonnevelden per gebied, verschilt per gebiedscategorie:

Gebied		Kansrijk voor zonnevelden?	Maximaal hectare zonnevelden tot 2023
Zeist overig		Niet kansrijk	5 hectare
Zeist zuid & West		Beperkt kansrijk	10 hectare
A12/spoorzone		Kansrijk	Onderdeel gebiedsvisie

Windenergie

Voor windenergie hebben we een locatiestudie uitgevoerd. Op dit moment zijn er twee locaties waar windenergie op het grondgebied van Zeist mogelijk is binnen wettelijke kaders. het gebied tussen Brugakker/ Couwenhoven en Bunnik, en het gebied tussen de A12 en het spoor.. De locatiestudie heeft ook in kaart gebracht wat op het grondgebied van Zeist mogelijk is, als NNN-gebied (Natuur Netwerk Nederland) geen uitsluitingsgrond zou zijn. Binnen de wettelijke veiligheidsnormen zouden er dan vier locaties zijn voor eventueel wind boven bos, dit is echter binnen de huidige wetgeving voor beschermde natuurgebieden geen optie. Wellicht dat de mogelijkheden in het NNN-gebied op termijn verruimd worden. Maar tot 2030 achten wij het gebied tussen de A12 en het spoor ook voor windenergie het meest kansrijk en stellen we voor alleen deze optie nader te verkennen.

Gebiedsvisie voor meest kansrijke gebied

In potentie is er in de A12/spoorzone ruimte voor realisatie van de doelstelling tot 2030: 100 TJ wind en 35 hectare zonnevelden (het totale open gebied van de spoorzone betreft 94 hectare). Als volgende stap wordt voorgesteld om samen met grondeigenaren, bewoners en andere belanghebbenden de mogelijkheden en beperkingen in dit gebied concreter in kaart te brengen. Voorgesteld wordt om hiervoor een gebiedsproces te starten met als uitkomst een gebiedsvisie met ruimte voor grootschalige elektriciteitsopwek, natuur en landbouw.

Voor de rest van het buitengebied geldt dat we in het ‘beperkt kansrijke’ en ook het ‘niet kansrijke’ gebied gelimiteerd ruimte bieden voor enkele goed ingepaste zonnevelden. Iedere aanvraag wordt afzonderlijk beoordeeld (als afwijking van het bestemmingsplan) op basis van de voorwaarden en visie zoals beschreven in de beleidsvisie Zonnevelden.

Uiterlijk in 2023 zullen we de ‘Aanpak grootschalige elektriciteitsopwek tot 2030’ evalueren en waar nodig aanpassen naar aanleiding van de voortgang tot dan toe.

TOELICHTING

X	Financiën		Juridisch	X	Risico's
X	Communicatie		Automatisering	X	Anders

ARGUMENTATIE

De ‘Aanpak duurzame elektriciteit in Zeist tot 2030’ is een uitwerking van de ambities uit de routekaart. De aanpak duurzame elektriciteit geeft inzicht in hoe we als gemeente vorm geven aan de ambities uit de routekaart voor wat betreft opwek van elektriciteit. De aanpak is gericht op – naast het voortzetten van de inzet op zon op dak- het verkrijgen van steeds meer inzicht in waar er hoeveel aan grootschalige opwek in Zeist mogelijk is. Voor zonnevelden biedt de beleidsvisie helderheid aan zowel de gemeentelijke organisatie, initiatiefnemers als inwoners over de voorwaarden en te beschermen waarden in het buitengebied van Zeist. Voor wind én zon willen we de meest kansrijke locatie (A12/spoorzone) verder onderzoeken op haalbaarheid, door het samen met belanghebbenden doorlopen van een gebiedsproces voor dit gebied. Door uiterlijk in 2023 de aanpak te evalueren en op basis van de voortgang tot dan toe waar nodig bij te stellen, kan tijdig besloten worden tot extra acties of nieuwe prioriteiten.

De aanpak sluit aan op de inbreng vanuit de samenleving

Op verschillende manieren zijn inwoners en belangenorganisaties uitgenodigd om mee te denken over de aanpak. Na vaststelling van de routekaart is huis aan huis een energietransitiekrant verspreid, met daarin de uitnodiging voor een informatieavond over zonnevelden en windmolens in Zeist. Zo'n 35 inwoners zijn naar deze avond toegekomen. Op 1 juli jl. is een tweede informatieavond gehouden, dit keer in verband met de coronamaatregelen digitaal. Hier waren zo'n 50 deelnemers. Ook zijn jongeren via het project 'Watt nou' uitgenodigd om een eigen energiemix op te stellen. Voor de beleidsvisie Zonnevelden zijn aanvullend verschillende sessies geweest waarin professionele stakeholders hun inbreng hebben geleverd. De gedachte om wind langs infrastructuur te plaatsen wordt breed gedeeld. Hoewel een aantal betrokkenen liever helemaal geen wind of zonnevelden in Zeist ziet (of pleiten voor wind in bos), is het merendeel het er over eens dat als Zeist op eigen grondgebied grootschalig

duurzame energie op wil wekken de A12/spoorzone het meest kansrijk is. De breed gedeelde oproep uit de gesprekken met de samenleving is om zeer zorgvuldig om te gaan met de ruimtevraag van duurzame energie en alle belangen (van inwoners maar ook biodiversiteit, landschap, cultuurhistorie) zeer zorgvuldig af te wegen.

Met deze aanpak levert Zeist naar vermogen een bijdrage aan de RES U16 voor wat betreft duurzame elektriciteit

Zeist werkt samen met 15 gemeenten, 4 waterschappen en de provincie aan een Regionale Energiestrategie (RES). De RES vertelt o.a. welke bijdrage de U16 kan leveren aan de landelijke doelstelling voor duurzame opwek. Niet elke gemeente heeft dezelfde ruimte voor duurzame opwek. Op 16 juni heeft de gemeenteraad de ontwerp RES vastgesteld. In de ontwerp RES is het uitgangspunt dat iedere gemeente bijdraagt aan de duurzame elektriciteitsopwek in de regio. Met de voorgestelde aanpak wordt actief toegewerkt naar het benutten van de mogelijkheden voor grootschalige opwek op Zeister grondgebied. In de gebiedsvisie kan rekening worden gehouden met de (nog in ontwikkeling zijnde) regionale denkrichtingen voor zon- en windenergie in de U16.

De beleidsvisie Zonnevelden biedt een richtlijn voor zorgvuldige lokale inpassing en het beoordelen van initiatieven voor zonnevelden in Zeist

De gemeente wordt al benaderd door initiatiefnemers met vragen over mogelijkheden voor zonnevelden. De beleidsvisie beschrijft de kansen en beperkingen, de maximale omvang, en voorwaarden. Deze zijn gebaseerd op de te beschermen waarden in het buitengebied. De kansenkaart geeft initiatiefnemers inzicht in de gebieden waar voorbereiding van een zonneveld meer en minder kansrijk is. De visie geeft een set aan eisen mee waaronder participatie van de omgeving en vele inpassingsmaatregelen. Deze visie biedt zowel voor initiatiefnemers als de gemeente helderheid hoe aanvragen voor een zonneveld in de gemeente Zeist worden beoordeeld. Ieder initiatief vraagt een eigen afwegingsprocedure, waarbij vroegtijdig overleg met de gemeente verplicht is en de lokale situatie leidend is.

Kansenkaart geeft indicatie

Door het buitengebied van Zeist op te delen in drie deelgebieden is duidelijk waar de gemeente meer en minder ruimte ziet voor zonnevelden en waarom. De gebiedsbeschrijvingen geven inzicht in welke waarden beschermd moeten worden. Door te kiezen voor een beleidskader met grenzen per deelgebied in plaats van een paraplubestemmingsplan of beleidslijn (per kavel) wordt voorkomen dat individuele grondeigenaren formele rechten krijgen op een zonneveld en anderen dat recht wordt ontzegd. De locatiekeuze voor een zonneveld is maatwerk. Met dit beleidskader en de kansenkaart 'verleiden' we de initiatiefnemers richting locaties die de gemeente kansrijker vindt. De kansenkaart geeft geen garanties, ook in een 'groen dus kansrijk' deelgebied is niet ieder kavel geschikt en hoeft het niet zo te zijn dat een zonneveld wordt toegestaan. De kansenkaart geeft een generiek oordeel in welk gebied zonnevelden beter in te passen zijn ten opzichte van andere gebieden. Voor ieder zonneveld initiatief is een intensieve samenspraak tussen de initiatiefnemer en de gemeente (en vervolgens met de omgeving) noodzakelijk. De besluitvorming blijft altijd maatwerk en wordt per initiatief voorgelegd aan de raad (als afwijking van het bestemmingsplan).

De A12/spoorzone is op dit moment de meest kansrijke locatie om de doelstellingen voor grootschalige duurzame elektriciteit te realiseren

Zowel uit de locatiestudie als uit de gesprekken met belanghebbenden, komt de A12/spoorzone als meest kansrijk gebied voor grootschalige opwek. Voor wat betreft wind achten wij de locatie in het open gebied tussen Bunnik en Zeist West om diverse redenen (natuurwaarden, dicht bij woonwijk, open zicht) op dit moment minder kansrijk. Ook qua netaansluiting biedt de A12/spoorzone de beste uitgangspositie, als zon en wind beiden gerealiseerd kunnen worden (de pieken van de windturbines vallen waarschijnlijk niet samen met de pieken van de zonnevelden).

Het lijkt mogelijk om de doelstelling voor 2030 voor windenergie en zonnevelden te realiseren zoals opgenomen in de routekaart in het gebied A12/spoorzone. Voor windenergie gaat het dan om 100TJ, wat overeenkomt met 4 windturbines van 3MW of 2 van 5MW. De oppervlakte van het open gebied (+/- 94 hectare) op deze locatie geeft in beginsel voldoende mogelijkheden. Wat er uiteindelijk echt mogelijk is, rekening houdend met de verschillende waarden en beperkingen in het gebied is onderdeel van het proces om te komen tot een gebiedsvisie.

De A12/spoorzone is een relatief klein gebied met een beperkt aantal eigenaren en vraagt om regie van de gemeente

Het is een relatief kleine locatie waarbij al snel op kavelniveau het gesprek gevoerd moet worden over mogelijkheden voor zonnevelden en windenergie. In het gebied zijn al ontwikkelaars (verkenner) actief. Door als gemeente regie te nemen en via het opstellen van een gebiedsvisie de ruimtelijke mogelijkheden in kaart te brengen worden de kansen op een optimale realisatie van de mogelijkheden in Zeist vergroot. Uit eerste oriënterende gesprekken blijkt de bereidheid bij betrokken grondeigenaren voor een verdere verkenning. Ook is contact gelegd met bewoners van het gebied, dit om te voorkomen dat ze de denkrichting van de notitie uit de krant moeten lezen. Duidelijk is dat in de verdere verkenning zorgvuldig iets belangen zullen moeten worden meegenomen.

De keuze voor wind langs infrastructuur is een van de denkrichtingen in de ontwerp RES

In de ontwerp Regionale Energiestrategie wordt de inpassing van windenergie langs bestaande infrastructuur als één van de denkrichtingen bepleit. De keuze voor een verdere verkenning van het gebied A12/spoorzone is hier in lijn mee. Ook op andere plekken langs de A12 wordt er nagedacht over wind en zon. De verkenning sluit aan op ontwikkelingen buiten de gemeente Zeist en biedt mogelijkheden om de beschikbare netcapaciteit optimaal te benutten, in samenwerking met andere gemeenten.

Door de meest kansrijke locatie eerst te onderzoeken, wordt op basis van de uitkomsten van dat proces ook duidelijk wat de restopgave voor het grondgebied van Zeist is

Door prioriteit te geven aan de verkenning van de mogelijkheden in de A12/spoorzone gaan we als gemeente vooralsnog niet actief inzetten op andere gebieden. Dit geeft voor dit moment rust aan inwoners. Als duidelijk is wat er wel of niet gerealiseerd kan worden in de A12/spoorzone, is ook duidelijk wat de vervolg opgave is voor de samenleving. Er kan dan worden voortgebouwd op de dan beschikbare kennis en inzichten, eventuele innovaties en actuele landelijke of regionale uitgangspunten.

KANTTEKENINGEN

Windenergie en zonnevelden zijn niet onomstreden

Zoals de meeste vormen van elektriciteitsopwekking hebben ook windenergie en zonnevelden een impact op de omgeving. Anders dan de huidige energiecentrale is de impact van windmolens en zonnevelden vaker lokaal zichtbaar. Onder andere hierdoor wordt er door inwoners heel verschillend gedacht zowel over zonnevelden als windmolens.

De Beleidsvisie zonnevelden is een richtlijn, geen beslisdocument

De beleidsvisie beschrijft de voorwaarden waar een aanvraag aan moet voldoen en de te beschermen waarden per gebied. De beleidsvisie inclusief kansenkaart geeft geen recht op een zonneveld en heeft ook niet het karakter van een bestemmingsplan. In die zin geeft het geen helderheid over waar iets wel of niet mag. Het biedt een richtlijn en stelt een aantal voorwaarden, voorkeuren en beperkingen, waardoor zowel de gemeente als de initiatiefnemer weet op welke manier de gemeente een eventuele aanvraag beoordeelt. Voorgesprek en principeverzoek maken een belangrijk onderdeel uit van de procedure waardoor de gemeente tijdig aandachtspunten mee kan geven voor een beoogde locatie.

Het gezamenlijk opstellen van een gebiedsvisie voor de A12/spoorzone kan ook leiden tot het inzicht dat er minder duurzame opwek gerealiseerd kan worden dan gewenst.

Het gezamenlijk in kaart brengen van de kansen en beperkingen in het gebied, kan ook leiden tot het inzicht dat er minder duurzame opwek gerealiseerd kan worden dan gewenst. Indien dit het geval blijkt, zal opnieuw gekeken moeten worden naar waar en hoe op het grondgebied van Zeist dan de energie opgave gerealiseerd kan worden. Voor zonnevelden wordt al wel beperkt ruimte geboden in de overige gebieden in Zeist.

Het gaat om een relatief klein gebied met beperkt aantal grondeigenaren en enkele woningen

Voorgesteld wordt om als gemeente regie te nemen in de verdere verkenning van de mogelijkheden voor grootschalige opwek in dit gebied. Argumentatie voor deze rolname is de schaarste voor opwek op het grondgebied van Zeist (en daarmee het relatieve algemeen belang), het zorgdragen voor een zorgvuldige afweging van alle belangen en het faciliteren van een transparant proces. Omdat het over een relatief klein gebied gaat, gaat het ook al snel over kavels met een eigen geschiedenis en concrete businesscases. Voor windenergie zal er rekening moeten worden gehouden met het beperken van de overlast op de woningen binnen wettelijke normen.

Het aanwijzen van de A12/spoorzone als mogelijke locatie voor zonnevelden en windenergie kan eventuele andere ruimtelijke ontwikkelingen beperken

Het gebied dat we kansrijk noemen voor grootschalige energieopwek ligt dicht bij het stationsgebied Driebergen Zeist. Eventuele woningbouw of knooppuntontwikkeling kan de mogelijkheden voor grootschalige opwek wellicht beperken. Een eerste inschatting is dat beide ontwikkelingen naast elkaar kunnen plaatsvinden, maar dit zal ook onderdeel van de onderzoeksvragen voor de gebiedsvisie zijn.

TOELICHTING

Financiën

Voorgesteld wordt om samen met alle betrokkenen een gebiedsproces te doorlopen met als uitkomst een gebiedsvisie. Dit vereist de inzet van een projectleider. We gaan hierbij uit van een inzet voor 6 maanden van gemiddeld twee en een halve dag per week. Inclusief een beperkt werkbudget betekent dit een begroting van 60.000,- Deze kosten worden gedekt vanuit het programma Duurzaamheid. Ook eventuele kosten voor onderzoek zijn onderdeel van de begroting van het programma Duurzaamheid,.

Het vaststellen van de beleidsvisie zonnevelden leidt niet tot extra kosten. Eventuele initiatieven voor zonnevelden worden per aanvraag beoordeeld als afwijking van een bestemmingsplan. Leges zijn hier kostendekkend voor.

Participatie

Eén van de uitgangspunten van de routekaart is: de energietransitie is van ons allemaal! Iedereen kan een bijdrage leveren aan de ontwikkeling naar een energieneutrale duurzame gemeente. Voor wat betreft kleinschalige opwek (zon op dak) is die samenwerking essentieel en wordt de realisatiekracht vooral door inwoners en bedrijven bepaald.

Ook voor het realiseren van grootschalige opwek is samenwerking essentieel. Inwoners worden betrokken bij de voorbereiding en realisatie van concrete initiatieven voor zon of wind.

Participatie van inwoners bij initiatieven voor duurzame energieprojecten bestaat zowel uit meedoen in de beleidsvoorbereiding als uit meedoen in de (financiële) exploitatie van het project. Uitgangspunt is dat de inwoners van Zeist minimaal voor 50% kunnen deelnemen in het project en ook financieel mee kunnen profiteren van het project.

Participatie/communicatie in de beleidsvoorbereidende fase

Om te komen tot bijgaande 'Aanpak duurzame elektriciteit tot 2030' heeft participatie plaatsgevonden met inwoners en andere stakeholders. In grote lijnen kreeg dat aldus vorm:

- Bijeenkomsten met georganiseerde stakeholders om input te krijgen over te beschermen waarden in het Zeister buitengebied, kansen en zorgen per deelgebied, en de te stellen voorwaarden bij een concreet initiatief voor een zonneveld.
- Een openbare bijeenkomst voor inwoners op 9 december 2019, gericht op het ophalen van aandachtspunten en voorwaarden voor zonnevelden en windmolens op het grondgebied van Zeist. Het verslag staat op www.zeist.nl/nieuweenergie. Een tweede (digitale) informatieavond is georganiseerd op 1 juli waar een reactie gevraagd is op de denklijn van de notitie.
- Een project specifiek voor jongeren waarin zij werden uitgenodigd om een eigen energiemix voor Zeist op te stellen: Watt nou.
- Individuele gesprekken met een aantal grondeigenaren en bewoners in de A12/spoorzone over hun bereidheid open te staan voor een verkenning van de mogelijkheden voor grootschalige energie opwek in dat gebied.
- Ambtelijke afstemming met de gemeenten Bunnik en Utrechtse Heuvelrug

Participatie in het vervolg: opstellen gebiedsvisie

Het opstellen van een gebiedsvisie voor de 'kansrijke' A12/spoorzone zien wij als eerst volgende stap om meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden en haalbaarheid van grootschalige opwek in Zeist. Bij de voorbereiding en opstellen van een gebiedsvisie voor de A12/spoorzone zullen wij grondeigenaren, bewoners van het gebied, stakeholders en de directe omwonenden betrekken. In het overleg met de

buurgemeenten zullen we bespreken hoe we inwoners van de buurgemeenten bij dit proces betrekken.

Communicatie

Communicatie rond de besluitvorming

De samenleving is na het collegebesluit geïnformeerd over het raadsvoorstel via:

- een persbericht, projectpagina's en nieuwsbericht op de website, social media.
- een brief aan inwoners die in (de directe omgeving van) de A12/spoorzone wonen (o.a. Tiendweg, Bunsinglaan, Odijkerweg).

In overleg met de gemeenten Bunnik en Utrechtse Heuvelrug bekijken we hoe en wanneer we bewoners van die gemeenten informeren, die mogelijk in de toekomst zicht kunnen krijgen op windmolens.

Communicatie in vervolgproces

Voor het opstellen van de gebiedsvisie wordt een apart participatie- en communicatieaanpak opgesteld.

VERDERE PROCES

Planning en uitvoering

Na besluitvorming van de raad zal een projectleider worden aangesteld voor het opstellen van de gebiedsvisie.

In het eerste kwartaal van 2021 zal een voortgangsrapportage worden gegeven aan de raad.

Streven is om in het tweede kwartaal van 2021 de uitkomsten van het gebiedsproces te kunnen presenteren.

BIJLAGEN

1. Notitie 'Aanpak duurzame elektriciteit in Zeist tot 2030
2. Beleidsvisie zonnevelden
3. "Windenergie in de gemeente Zeist" door Bosch en van Rijn

RAADSBESLUIT - geamendeerd

Gemeente **Zeist**

Behoort bij raadsvoorstel

Nr. 20RV039

De raad van de gemeente Zeist;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 juli 2020;

BESLUIT:

1. In te stemmen met de notitie 'Aanpak duurzame elektriciteit tot 2030'.
2. De beleidsvisie Zonnevelden vast te stellen met daarin de kansenkaart, voorwaarden en grenswaarden per gebiedstype.
- ~~3. Opdracht te geven tot een verdere verkenning van de mogelijkheden in het gebied tussen de A12 en spoor door het, samen met alle belanghebbenden, opstellen van een gebiedsvisie met als doel grootschalige elektriciteitsopwek mogelijk te maken.~~
3. **Opdracht te geven tot een verdere verkenning van de mogelijkheden in het gebied tussen de A12 en spoor door het, samen met alle belanghebbenden, opstellen van een gebiedsvisie.**

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 06 oktober 2020.

De raad voornoemd,

mr. J. Janssen, griffier

drs. J.J.L.M. Janssen, voorzitter